

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/407/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1214222926
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1214222926.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci žalobcu: Dopravný podnik Bratislava, a.s. v Bratislave, Olejkárska č. 1, IČO: 00 492 736, zast. advokátom JUDr. Vladimírom Kánom, Nám. M. Benku 9, Bratislava proti žalovanému: H. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXXX/X, XXX XX L., štátna príslušnosť SR, zast. opatrovníčkou V. H., pracovníčkou Okresného súdu Bratislava II, o zaplatenie 50,70 eur, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II v Bratislave zo dňa 4. marca 2015 č.k. 21C 6/2015-24, jednohlasne (pomero hlasov 3:0) takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa v napadnutej časti mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 36,21 euro do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia, k rukám JUDr. Vladimíra Kána, advokáta so sídlom Námestie Martina Benku č. 9 v Bratislave.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 50,70 euro a trovy konania vo výške 16,50 euro, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 760 Občianskeho zákonníka, § 8 ods. 5, 6 zák. č. 514/2009 Z.z., keď po vykonanom dokazovaní zistil, že žalovaný dňa 10.4.2014 cestoval na linke MHD č. 8 v Bratislave a pri kontrole cestovných lístkov sa nepreukázal platným cestovným lístkom. S poukazom na tieto závery súd prvého stupňa žalobe vyhovel a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 50,70 euro predstavujúcu jednak cestovné vo výške 0,70 euro za použitie prostriedku mestskej hromadnej dopravy a úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom vo výške 50 euro určenú podľa § 8 ods. 6 zák. č. 514/2009 Z.z. v znení zmien a doplnkov. O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 150 ods. 2 O.s.p., keď náhradu trov konania znížil tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške zaplateného súdneho poplatku za návrh vo výške 16,50 euro.

Výrok o trovách konania súd prvého stupňa odôvodnil tým, že hoci si žalobca uplatnil okrem náhrady trov konania predstavujúcej zaplatený súdny poplatok aj trovy právneho zastúpenia vo výške 88,70 euro, čo predstavuje spolu trovy konania vo výške 105,20 euro (viac ako dvojnásobok dlžnej sumy), sú takéto trovy neprimerané voči pohľadávke vo výške 50,70 euro. Mal za to, že v uvedenom prípade je dôvodné náhradu trov konania v uvedenom rozsahu znížiť s poukazom na to, že žalobca obdobné nároky uplatňuje vzorovou žalobou, príprava týchto žalôb je rutinná činnosť nevyžadujúca si odborné znalosti. Pokiaľ aj napriek tomu žalobca splnomocnil na svoje zastupovanie advokáta, takýto postup je neúčelný, a tým aj vynaložené trovy.

Proti výroku o trovách konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca navrhujúc, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že žalovanému uloží povinnosť mu nahradiť trovy konania v uplatňovanej výške.

Poukázal na nesprávnu aplikáciu ust. § 150 O.s.p. súdom prvého stupňa, keď toto ust. umožňuje súdu len vo výnimočných prípadoch, z dôvodov hodných osobitného zreteľa, účastníkom inak majúcim právo na náhradu trov konania, túto úplne alebo sčasti nepriznať. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil len poukazom na ust. § 150 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak sú trovy v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť. Neprimeranosť trov konania voči pohľadávke je však potrebné v takýchto sporoch posudzovať individuálne pre každý prípad a v tej súvislosti poukázal na rozhodovaciaj prax Krajského súdu v Bratislave, podľa ktorého aj v konaní predmetom ktorého je drobný spor, musí súd vždy postupovať dôsledne podľa vyššie uvedených zásad, pretože ani v takýchto konaniach sa nezmenila rovnosť účastníkov konania (§ 1 a § 18 O.s.p.) a ústavné právo každého domáhať sa ochrany na súde a právo účastníka na spravodlivý súdny proces (čl. 46 Ústavy SR). Nemožno preto nepriznať, resp. znížiť trovy konania len preto, že ide o drobný spor a len s poukazom na ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p. nakoľko takýmto postupom sa nepochybne účastníkom odníma možnosť konať pre súdom. Ďalej poukázal na to, že súd prvého stupňa nesprávne použil ust. § 150 ods. 2 O.s.p. aj z dôvodu, že zákon nedefinuje pojem „neprimerané“ a ani súdna i aplikačná prax nevygenerovala rozsah neprimeranosti, avšak tento nedostatok nemožno ospravedlniť tým, že súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysvetlí, akými úvahami sa riadil pri použití označeného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

Poukázal na to, že toto ustanovenie treba vykladať aj v súlade s dôvodovou správou k zák. č. 384/2008 Z.z., ktorým bol s účinnosťou od 15.10.2008 zmenený a doplnený O.s.p. okrem iného aj o ust. § 150 ods. 2, ktoré možno aplikovať v prípade, ak trovy konania predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka a za takúto sumu je potrebné považovať minimálne dvojnásobne vyššiu sumu ako je výška samotnej istiny, čo v prejednávanej veci nie je. Nakoľko uplatňované trovy konania neprekračujú niekoľkonásobne výšku istiny a okrem súdneho poplatku predstavujú odmenu za právnu službu za minimálny počet úkonov, za ktoré je stanovená minimálna sadzba, prvostupňový súd nesprávne v napadnutom rozhodnutí aplikoval ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p. Žalobca vyjadril názor, že súd prvého stupňa mal o trovách konania rozhodnúť podľa § 142 ods. 1 O.s.p., ktorý vyjadruje zásadu zodpovednosti za výsledok konania a priznať mu ako úspešnému účastníkovi náhradu všetkých účelne uplatnených trov konania. Poukázal aj na skutočnosť, že zaplatenie súdneho poplatku je obligatórnou povinnosťou žalobcu, a preto nemožno podľa správneho úsudku a dobrej vôle znižovať trovy právneho zastúpenia bez prihliadnutia na výšku súdneho poplatku. Uviedol, že zložitým procesom, vyžadujúcim si primeranú časovú náročnosť sú aj samotné úkony právnych služieb a postup advokáta pri prevzatí právneho zastúpenia, odoslání výzvy na zaplatenie pred podaním návrhu na začatie konania, príprave návrhu na začatie konania a podaní návrhu na príslušnom súde. Všetky trovy uplatňované v návrhu na začatie konania vo veci samej sú účelne vynaložené a uplatňované v súlade s právnymi predpismi SR a vyčíslené v minimálnej výške v súlade vyhláškou MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Navyše žiadne ustanovenie hmotných či procesných noriem platných na území SR neobmedzuje právo účastníka dať sa zastupovať v súdnom procese advokátom a toto právo nie je obmedzené ani v tzv. drobných sporoch a neobmedzuje ho ani Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.07.2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, a ktoré v bode 29 Preambuly deklaruje, že „neúspešná strana by mala naďalej znášať trovy konania“. Zdôraznil, že rozsah zníženia trov je v danom prípade odporujúci dobrým mravom, je nespravodlivé, neodôvodnené a neprimerané, aby žalovaný neznášal trovy procesne plne úspešného žalobcu, ktoré mu vznikli a to vrátane trov právneho zastúpenia (§ 142 ods. 1 O.s.p.).

Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti (vo výroku o trovách konania), vec prejednal bez

nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie je sčasti dôvodné.

Podľa § 200ea ods. 1 zák. č. 99/1963 Zb. v platnom znení (ďalej „O.s.p.“), ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 euro, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 150 ods. 2 O.s.p. ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.

Nemožno mať pochybnosť o tom, že výška žalobcom požadovanej sumy 50,70 euro klasifikuje konanie v tejto konkrétnej veci ako drobný spor.

Práve ustanovením § 150 ods. 2 O.s.p. bola s účinnosťou od 15. októbra 2008 pre náhradu trov konania v drobných sporoch zakotvená výnimka zo zákonnej zásady plnej zodpovednosti účastníkov za výsledok konania (§ 142 ods. 1 O.s.p.). Táto výnimka predstavuje tzv. moderačné právo súdu spočívajúce v možnosti súdu nepriznať či znížiť náhradu trov konania prisudzovanú účastníkovi s plným či prevažným úspechom v spore a to za splnenia dvoch zákonom ustanovených podmienok pre takýto postup, z ktorých prvou je povaha sporu (teda okolnosť, že ide o drobný spor) a druhou, že trovy konania (ktorých náhrada sa požaduje) sú neprimerané voči pohľadávke. Z tohto ustanovenia nevyplýva, že by ho bolo možné použiť iba vo výnimočných prípadoch hodných osobitného zreteľa.

Názor žalobcu, že § 150 ods. 2 O.s.p. možno použiť iba v prípade, ak trovy konania predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka nemá oporu v znení § 150 ods. 2 O.s.p., z ktorého dikcie plynie len podmienka neprimeranosti trov voči pohľadávke v drobnom spore - takáto situácia nastáva zjavne vtedy, pokiaľ trovy konania v úhrne dosahujú vyššiu sumu než samotná uplatňovaná pohľadávka (nerentabilitosť vedenia sporu), ako je tomu v prejednávanej veci.

Správne preto postupoval súd prvého stupňa, keď v zmysle § 150 ods. 2 O.s.p. náhradu trov konania znížil. Odvolací súd prihladajúc na okolnosti prejednávaneho prípadu sa však nestotožnil s rozsahom zníženia trov konania vykonaného súdom prvého stupňa. Tým, že súd prvého stupňa žalobcovi priznal iba náhradu trov konania pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku za žalobu vo výške 16,50 euro, fakticky žalobcovi nepriznal vôbec náhradu trov právneho zastúpenia.

Takýto postup podľa názoru odvolacieho súdu nie je správny, pretože právny zástupca má v zmysle vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z.z.“) nárok na odmenu za právne služby.

Žalobca si uplatnil trovy právneho zastúpenia za 3 úkony právnej služby (1 á 16,60 euro) a 3x režijný paušál (1 á 8,04 euro). Z obsahu príslušného spisového materiálu však vyplýva, že právny zástupca žalobcu vo veci vykonal len dva účelné úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie žaloby) 2 x po 16,60 euro v zmysle § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Odvolací súd pri rozhodovaní nezohľadnil žalobcom uplatnenú náhradu trov právneho zastúpenia za úkon pokus o zmier (nakoľko tento nie je úkonom právnej služby vykonaným v konaní) a vzhľadom na jednoduchosť veci ani úkon ďalšej porady s klientom. K priznaným úkonom je potrebné pripočítať režijný paušál 2 x 8,04 euro. Keďže právny zástupca žalobcu je platiteľom DPH, v zmysle § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. sa odmena zvyšuje o 20 % DPH, t. j. o 9,86 euro. Trovy právneho zastúpenia teda predstavujú sumu 59,14 euro, čo spolu s trovami predstavujúcimi súdny poplatok (16, 50 euro) činí 75,64 euro.

Uvedené trovy konania však prevyšujú pohľadávku viac ako jednonásobne, a preto sú voči pohľadávke neprimerané. Využívajúc moderačné právo odvolací súd zohľadnil to, že v prípade žalobcu ide o hromadne uplatňované pohľadávky nízkej hodnoty, čím je daná i nízka právna zložitosť a časová náročnosť poskytnutých úkonov právnej služby (možnosť využitia na obdobné, resp. druhovo identické písomné

podania adresované väčšiemu počtu osôb skôr vyhotovených predtlačí či vzorov), z tohto dôvodu znížil náhradu trov právneho zastúpenia na úroveň jednej tretiny, teda na sumu 19,71 euro ($59,14 : 3 = 19,71$ euro). So súdnym poplatkom za žalobu 16,50 euro potom celkové trovy konania predstavujú 36,21 euro ($16,50 + 19,71 = 36,21$ euro).

Pokiaľ ide o námietku žalobcu uvedenú v odvolaní, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom pre nedostatočné odôvodnenie rozsudku v napadnutej časti odvolací súd udáva, že konanie pred odvolacím súdom je konanie apelačného súdu v plnej jurisdikcii s možnosťou modifikovať skutkový stav; na základe uvedeného odvolací súd v odôvodnení tohto rozhodnutia širšie rozviedol a doplnil dôvody správne vedúce súd prvého stupňa pri rozhodovaní o trovách konania k použitiu ust. § 150 ods. 2 O.s.p.. Ďalšiu odvolaciu námietku žalobcu poukazujúcu na uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 Co /271/2009, v ktorom označený súd dospel k záveru, že žalobca ako úspešný účastník v drobnom spore, v ktorom bol zastúpený advokátom, má právo na náhradu (okrem vlastne účelne vynaložených trov) trov spojených s poskytnutím právnych služieb poskytnutých mu splnomocneným advokátom nemohol odvolací súd posúdiť, keďže žalobca k odvolaniu nepripojil rozhodnutie, na ktoré sa odvolával. Považuje však za potrebné uviesť, že pri rozhodovaní o trovách súdneho konania, súd tieto skúma vždy jednotlivo pre každého účastníka zvlášť, s prihliadnutím na všetky okolnosti, ktoré vyšli za konania najavo. Z obsahu odvolania nie je zrejmé, aký priebeh malo predmetné konanie, či vo veci bolo vykonané dokazovanie, či žalobca okrem obligatórnych listinných dôkazov predkladal i iné dôkazy, či bolo problematické zabezpečiť tieto dôkazy a z akého dôvodu.

Z týchto dôvodov odvolací súd zmenil podľa § 220 O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti tak, že žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 36,21 euro.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol s poukazom na ust. § 224 ods. 1, v spojení s ust. § 142 ods. 2 O.s.p., nakoľko žalobca mal v odvolacom konaní úspech len čiastočný.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.